

Månedrapport for mai 2019

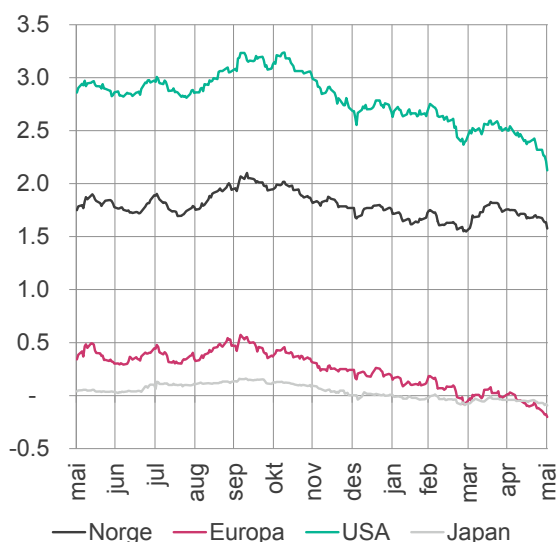
MARKEDSKOMMENTAR

- Opptrapping av handelskrigen mellom USA og Kina
- Svakere ledende økonomiske indikatorer i eurolandene
- Svake aksjemarkeder og fallende lange renter

Økonomisk tilstand

De ledende økonomiske indikatorene fortsetter å vise en svak utvikling for eurolandene, men er noe bedre for USA. Handelskrigen mellom USA og Kina fortsatte med full styrke i mai etter at Trump innførte 25 prosent toll på varer fra Kina. Begge parter ønsker å fortsette forhandlingene. Senere i måneden forbød Trump også amerikanske selskaper å levere deler til selskapet Huawei. Dette har ikke bedret forhandlingsklimaet.

10 års rente i %

For å få stopp på den illegale innvandringen vil Trump innføre 5 prosent toll på alle meksikanske varer fra 10. juni. Dette skal øke med 5 prosentpoeng hver måned til man når 25 prosent, eller man får bukt med innvandringen. Trump har også definert at India ikke lenger er ett

utviklingsland, noe som kan føre til toll på 2000 varer som har vært tollfri.

I Storbritannia har Theresa May trukket seg. Hvem som blir ny statsminister er usikkert. Hva som skjer videre med Brexit er også uavklart, men det som er sikkert er at avgjørelsen er utsatt til 1. oktober.

USA

På rentemøte den 1. mai holdt som ventet den amerikanske sentralbanken (FED) renten uendret på 2,25-2,50 prosent. Det var ingen nye anslag på utviklingen i økonomien, eller informasjon om den langsiktige sammensettingen av balansen til sentralbanken. Ordlyden var noe endret og de uttrykker bekymring for at inflasjonen har falt og ligger under målet.

I april var inflasjonen 2,0 prosent på årsbasis. Sentralbankens foretrukne mål for prisvekst er kjernedeflatoren for privat forbruk. Denne har ligget tilnærmet flat de siste månedene og er nå på 1,6 prosent, litt under FEDs mål på to prosent. Case-Shiller indeksen, som viser utviklingen i de amerikanske boligprisene, har steget 2,7 prosent det siste året. Prisene øker fortsatt, men i et lavere tempo. Det er tegn til at prisene faller litt i noen områder.

Arbeidsmarkedet var sterkere enn ventet i april. Sysselsettingen steg med 263.000 personer, mens årsveksten i timelønnen holdt seg på 3,2 prosent. Arbeidsløsheten falt til 3,6 prosent. Dette er en utvalgsundersøkelse, og de to undersøkelsene kan derfor tidvis vise ulik utvikling.

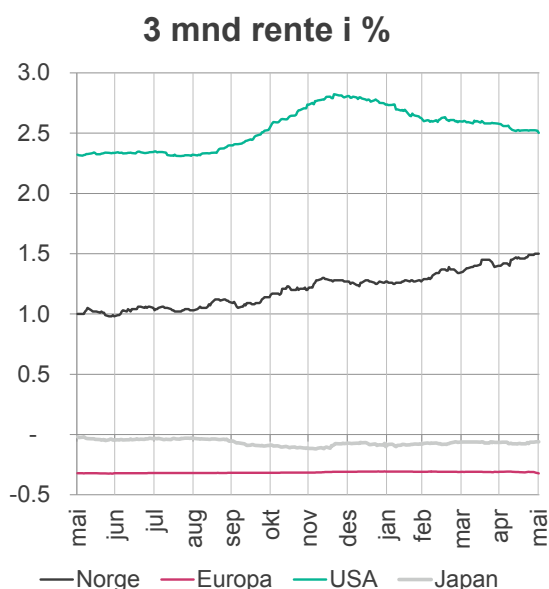
Sentralbanken signaliserte på siste møte at de vil holde renten uendret i en periode. Etter det har handelskrigen eskalert og markedene priser inn lav vekst fremover. Det er nå priset inn flere rentekutt fra FED i år, grunnet økt sannsynlighet for resesjon. Så sterke forventninger til rentekutt kan medføre at sentralbanken kan bli tvunget til

å følge opp med et kutt eller flere mot slutten av året.

Europa

Valget til EU-parlamentet får større påvirkning på nasjonalt enn europeisk nivå. Utviklingen i Italia er negativ og lederen for Lega Nord, Salvini, vil øke underskuddet for å få fart på økonomien. EU har truet med store bøter om ikke underskuddet holder seg innenfor reglene.

På rentemøte 6. juni er det ventet at ECB (den europeiske sentralbanken) vil vise til en svak økonomisk utvikling og lav inflasjon. Det er derfor ventet at de kommer med billige lån til bankene (TLTRO- III).

Arbeidsledigheten for eurolandene falt til 7,6 prosent i april, men det er store forskjeller internt i EU. Ledigheten ligger på 3,2 prosent i Tyskland og 8,7 prosent i Frankrike, mens land syd i eurosonen, som Spania og Italia, ligger på henholdsvis 13,8 og 10,2 prosent. Arbeidsledigheten har de siste månedene av året beveget seg noe nedover.

Veksten i pengemengden i euroområdet var i april på en årlig rate på 4,7 prosent. Husholdningenes kredittvekst er nå på 3,4 prosent, mens bedriftene har en kredittvekst på 3,9 prosent. Kredittveksten har vært svak de siste månedene, men var uendret i april. Prisveksten falt litt og ligger nå på en årsvekst på 1,2 prosent. Inflasjonen ligger nå langt under målområdet til ECB, som er nær,

men under 2 prosent. Kjerneinflasjonen er på 0,8 prosent, men ECB vektlegger samlet prisvekst.

ECB har signalisert at de vil holde renten uendret ut 2019, eller lenger om nødvendig. Markedene begynner å tvile på om det kommer en renteøkning fra ECB før den forventede nedturen kommer i 2020.

Norge

På rentemøtet den 9. mai holdt som ventet Norges Bank renten uendret på 1,0 prosent. Dette er et mellommøte så det kommer ingen nye anslag eller rentebane. Ny informasjon som er mottatt siden rentemøte i mars indikerer små endringer i utsiktene for økonomien. Slik utsiktene er nå vil renten mest sannsynlig bli satt opp i juni. Rentebanen indikerte en sannsynlighet for dette, og nå presiseres det av Norges Bank.

Veksten i konsumprisindeksen var i april uendret på 2,9 prosent på årsbasis. Kjerneinflasjonen falt til 2,6 prosent, noe over Norges Banks anslag på 2,3 prosent. Det var prisene på transport som trakk mye opp, mens matprisene falt.

I mai svekket kronen seg fra 9,69 til 9,78 mot euro, og fra 115,07 til 115,68 i forhold til den handelsvektede indeksen. Sentralbanken annonserte at de ville selge valuta til Statens pensjonsfond utland for 600 millioner kroner pr. dag i juni.

NAV's tall viser nå en sesongjustert ledighet på 2,3 prosent. Legger vi sammen tallene for de arbeidsledige og de på tiltak utgjør summen 78.800 personer. Dette tilsvarer 2,7 prosent av arbeidsstyrken. Ledigheten, målt ved arbeidskraftundersøkelsen (AKU) fra SSB falt til 3,5 prosent. Sentralbanken vektlegger NAV sine tall.

Kredittveksten falt 0,1 prosentpoeng til 5,7 prosent i mai. Husholdningenes kredittvekst var uendret på 5,6 prosent, mens bedriftenes kredittvekst økte. Veksten i detaljhandelen økte med 1,8 prosent. Som vanlig er det problemer med sesongjustering for påsken. De siste årene har detaljhandelen målt i nominelle priser økt med 2,5-3,0 prosent.

Norges Bank har signalisert at neste renteøkning kommer i juni. Vi tror på økning i juni, men er

mer usikker på om det kommer flere økninger i år grunnet de svake globale vekstutsiktene.

Rentemarkedene

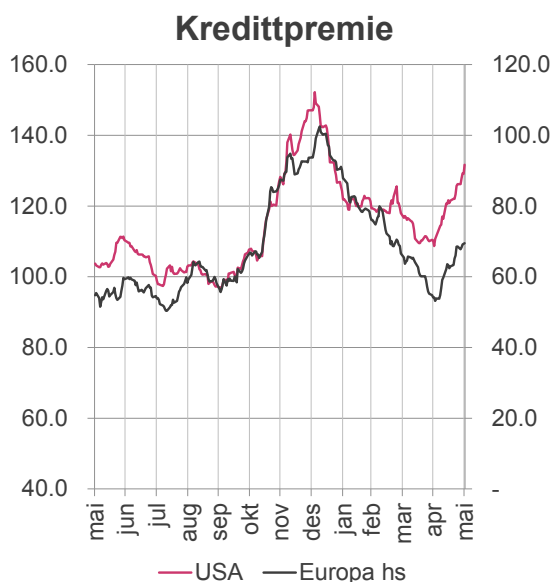
Internasjonalt og Norge

De lange rentene har falt både i Norge og internasjonalt, mens de korte rentene i Norge har ligget tilnærmet uendret som følge av forventet renteøkning fra Norges Bank i juni.

Pengemarkedsfondet har levert en normal avkastning. De lengre fondene har gitt god avkastning, som følge av fallende renter. De korte fondene har slått referanseindeksene, med unntak av kort stat, mens de lengre har tapt noe i forhold til indeksene grunnet noe kort durasjon.

Kreditt

I mai anså investorene risikoen i globale kredittobligasjoner som økende gjennom måneden. Kredittpåslaget mellom Barclays Global Aggregate Corporate Index og statsobligasjoner med tilsvarende løpetid steg med 0,17 prosentpoeng i løpet av måneden og endte på 1,31 prosentpoeng. Effekten av økt kredittpåslag og fallende statsrenter var at indeksen endte måneden med en valutasikret avkastning på 0,94 prosent.

Økningen i kredittpåslaget var størst i euro denominerte obligasjoner, men også betydelig i britiske pund og amerikanske og kanadiske dollar denominerte obligasjoner. Obligasjonene i BBB segmentet så den relativt største økningen

i risikopåslaget. Det er normalt at risikopåslaget i dette segmentet svinger mer enn de andre kreditt-rating segmentene.

Synet på risikoen i globale kredittobligasjoner har vært positivt de første fire månedene i 2019, og kredittpåslaget var ved utgangen av april redusert med 0,41 prosentpoeng. Som nevnt snudde dette i mai, men kredittpåslaget er fortsatt 0,24 prosentpoeng lavere enn ved inngangen til året. Sammen med fallende statsrenter har redusert kredittpåslag ført til at indeksen har hatt en avkastning i overkant av 5,5 prosent hittil i år.

I mai var det et bra marked for nyutstedelser, om lag på gjennomsnittet hittil i år. Totalt ble det registrert 186 nye obligasjoner i indeksuniverset, noe som isolert sett bidrar til å øke markedsverdien av indeksen med 1,6 prosent. Det er spesielt to utstedere som utstedte mye denne måneden, IBM og Bristol-Myers Squibb. IBM utstedte for totalt USD 20 mrd. for å finansiere oppkjøpet av Red Hat Inc. mens Bristol-Myers Squibb utstedte for totalt USD 19 mrd. for å finansiere oppkjøpet av Celgene.

Aksjemarkedene

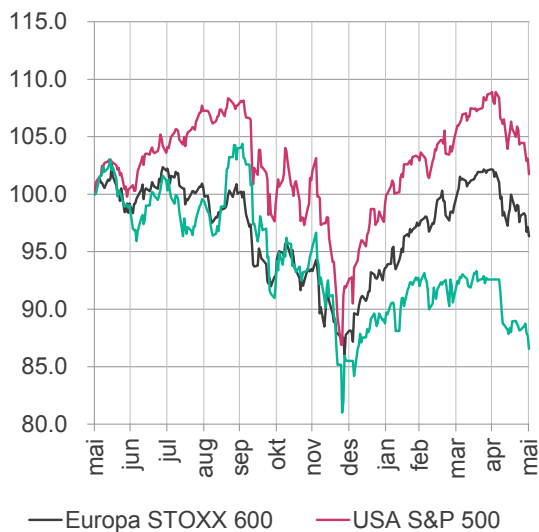
Globalt

De globale aksjemarkedene (MSCI World målt i lokal valuta) falt med 5,7 prosent i mai. Hittil i år har oppgangen vært på 10,2 prosent. Den amerikanske S&P 500 indeksen falt med 6,6 prosent i mai mens den teknologitunge Nasdaq-indeksen falt med 7,9 prosent. Europa (STOXX 600) var ned 5,7 prosent. Kina (Shanghai composite) falt med 5,8 prosent i måneden. På bransjenivå gjorde de defensive sektorene «utilities» og helse det best med fall på henholdsvis 1,7 og 2,6 prosent. Energi og informasjonsteknologi var svakest med fall på henholdsvis 8,9 og 8,6 prosent.

Mai ble en svært svak måned i aksjemarkedene. Handelskrigen mellom USA og Kina hardnet markert til. Trump overrasket også markedene med straffetoll på import fra Mexico. Deler av amerikansk industri er tett integrert med Mexico, så denne tollene, hvis den vedvarer, kommer til å ramme bredt både i USA og Mexico. Makrotallene var stort sett på den svake siden. Det virker som om veksten særlig i Europa og Kina er i ferd med å reduseres. Dette fører igjen til økt bekymring for et globalt økonomisk tilbakeslag,

og aksjemarkedene og de lange rentene faller med god grunn.

Europa, USA og Japan

Norge

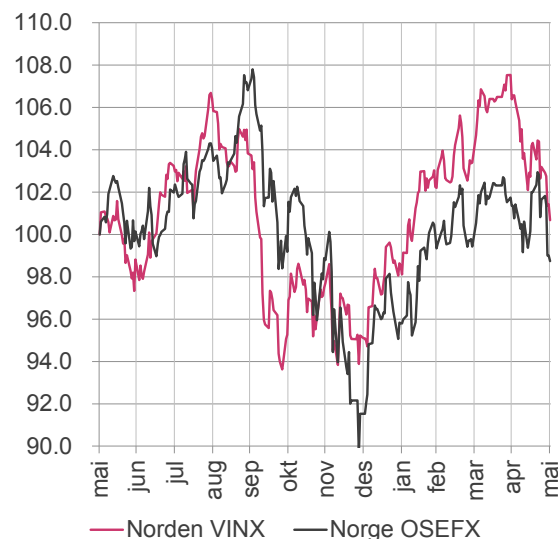
«Sell in May, and stay away» er et ordtak i aksjemarkedene da det ofte er børsfall i månedene etter april/mai. Det viste seg å være riktig i år også med børsfall for de fleste børsene internasjonalt. Intet unntak i Norge heller, hvor Oslo Børs falt med 2,6 prosentpoeng i mai. Oslo Børs klarte seg til dels bedre enn de store internasjonale børsene hvor nedgangen var mer markert. Dette til tross for at oljeprisen falt med 11 prosent. Noe av årsaken til at børsen ikke følger oljeprisen så tett lenger er nok at olje- og oljeserviceselskapenes vekt på børsen har vært fallende de siste årene, mens for eksempel havbrukselskapenes vekt har vært økende.

Børsfallene kan hovedsakelig tilskrives Trumps handelskrig med Kina samt stadig svakere makrotall fra de største økonomiene som Kina, Tyskland og USA. For tiden kan det se ut som om finansmarkedene ikke klarer å bestemme seg for «retningen» fremover. Rentemarkedet ser ut til å prise inn at den globale økonomien kan gå inn i en resesjon, mens aksjemarkedene fortsatt ser for seg økonomisk vekst. Resultatsesongen for første kvartal ble rundet av i mai, og generelt sett ser det ut til at selskapene klarte å oppnå en god omsetningsvekst, men at marginene ble noe svakere enn ventet grunnet økte kostnadsnivåer.

KLP AksjeNorge hadde en svak måned i mai med en mindreavkastning på 2,6 prosentpoeng. Hovedårsaken til den relativt sett svake måneden

for porteføljen, var at vi hadde noe mer syklisk eksponering i porteføljen i forhold til indeksen, som for eksempel store aksjebeholdninger i selskaper som bildelselskapet Kongsberg Automotive og teknologiselskapet Nordic Semiconductor som begge opplevde kursfall. En annen av våre store poster, Aker, hadde også en svak måned da selskapets leteboring i Ghana etter økte oljevolumer ikke påviste økte oljeressurser, samt at det deleide oljeselskapet Aker BP hadde en svak kursutvikling. Porteføljen har en undervekt i oljeselskaper totalt sett i forhold til indeks, noe som ga en positiv relativ avkastning i mai.

Norge og Norden

Nøkkeltall - indekser

	Hist PE	Est PE	Pris/bok	ROE	Est utbytte
MSCI World	170	154	2.25	12.3 %	2.7 %
S&P 500 Index	179	165	3.18	14.5 %	2.1 %
MSCI Europa	169	136	1.69	11.1 %	4.0 %
DAX Index (Frankfurt)	15.8	12.9	1.52	9.5 %	3.5 %
FTSE 100 Index (London)	170	125	1.68	11.6 %	4.9 %
CAC 40 Index (Paris)	176	137	1.50	8.9 %	3.6 %
MSCI Japan	130	123	1.16	9.3 %	2.8 %
MSCI AC Asia Pacific	137	132	1.37	10.3 %	3.1 %
Oslo Børs Hovedindeks	170	150	1.69	10.1 %	4.3 %
Oslo Børs Fondindeks	18.9	16.0	1.72	9.1 %	4.1 %
VINX 30 Index (Norden)	16.8	14.7	2.11	14.4 %	4.3 %
Stockholm 30 Index	16.1	14.2	2.04	17.5 %	4.4 %
Copenhagen 20 Index	20.7	19.5	3.92	18.3 %	2.4 %
Helsinki 25 Index	17.2	14.1	1.85	10.8 %	5.4 %
MSCI Emerging Markets	132	125	1.51	12.1 %	3.1 %
MSCI Brazil	16.9	12.2	2.13	12.2 %	3.5 %
MSCI Russia	5.2	5.9	0.91	17.8 %	7.1 %
MSCI India	26.5	19.0	2.91	10.9 %	1.7 %
MSCI China	13.2	11.4	1.52	12.6 %	2.5 %

Avkastningsinformasjon pr. 31.05.2019 for KLP-fondene

	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE**	Referanseindeks
	Fond	Indeks	Diff	Fond	Indeks	Diff		
RENTEFOND								
KLP Pengemarked	0,11%	0,10%	0,01%	0,68%	0,38%	0,30%	0,11%	ST1X
KLP FRN	0,19%	0,15%	0,04%	1,47%	1,07%	0,40%	0,16%	NBP Norw. RM1-RM3 Fl. Rate Idx
KLP Obligasjon 1 år	0,10%	0,10%	0,00%	0,72%	0,58%	0,14%	0,08%	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 1 Idx
KLP Obligasjon 3 år	0,26%	0,32%	-0,06%	0,99%	1,04%	-0,05%	0,07%	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 3 Idx
KLP Obligasjon 5 år	0,58%	0,80%	-0,21%	1,58%	1,91%	-0,33%	0,26%	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 5 Idx
KLP Kort Stat	0,10%	0,10%	-0,01%	0,31%	0,38%	-0,07%	0,01%	ST1X
KLP Statsobligasjon	0,95%	1,01%	-0,06%	1,37%	1,40%	-0,03%	0,03%	OB Govt Bonds All Index
KLP Kredittobligasjon	0,31%	0,34%	-0,03%	1,47%	1,17%	0,30%	0,24%	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 3 Idx
KLP Obligasjon Global I	0,58%	0,97%	-0,38%	5,31%	5,54%	-0,23%	0,09%	Barclays Global Agg. Corp. SR
KLP Obligasjon Global II	0,58%	0,97%	-0,39%	5,27%	5,54%	-0,27%	0,09%	Barclays Global Agg. Corp. SR
AKSJEFOND								
KLP AksjeNorge	-5,15%	-2,58%	-2,57%	6,35%	7,87%	-1,53%	2,67%	OSEFX
KLP AksjeNorden Indeks	-5,47%	-5,36%	-0,11%	5,90%	5,79%	0,11%	0,44%	VINXBNOK
KLP AksjeGlobal LavBeta I	-2,09%	-4,58%	2,49%	10,03%	10,87%	-0,84%	4,56%	KLP World
KLP AksjeGlobal LavBeta II	-3,24%	-5,79%	2,56%	8,78%	9,63%	-0,85%	4,57%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks I	-4,64%	-4,58%	-0,07%	11,01%	10,87%	0,14%	0,08%	KLP World
KLP AksjeGlobal Indeks II	-5,87%	-5,79%	-0,08%	9,75%	9,63%	0,12%	0,09%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks III	-5,88%	-5,79%	-0,09%	9,70%	9,63%	0,07%	0,09%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks IV	-5,89%	-5,79%	-0,09%	9,67%	9,63%	0,04%	0,09%	KLP World valutasikret
KLP AksjeGlobal Indeks V	-4,65%	-4,58%	-0,07%	10,96%	10,87%	0,10%	0,08%	KLP World
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I	-5,43%	-5,42%	-0,02%	10,61%	10,83%	-0,22%	0,11%	KLP Small Cap
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II	-5,44%	-5,42%	-0,02%	10,56%	10,83%	-0,27%	0,11%	KLP Small Cap
KLP AksjeGlobal Mer Samf.ansvar	-4,33%	-4,61%	0,28%	11,07%	10,95%	0,12%	0,88%	MSCI World
KLP AksjeGlobal SmallCap Flerfaktor	-4,92%	-5,40%	0,48%	7,93%	10,79%	-2,86%	2,54%	MSCISMCPNOK
KLP Aksje Fremv. Mark. Flerfaktor	-5,72%	-6,12%	0,40%	4,03%	5,23%	-1,20%	3,65%	MSCI Emerging Markets
KLP AksjeFremv. Mark. Indeks I	-6,63%	-6,25%	-0,39%	5,03%	5,33%	-0,30%	0,54%	KLP Emerging Markets
KLP AksjeFremv. Mark. Indeks II	-6,64%	-6,25%	-0,39%	4,98%	5,33%	-0,35%	0,54%	KLP Emerging Markets
KLP AksjeVerden Indeks	-4,89%	-4,76%	-0,13%	10,20%	10,21%	-0,01%	0,09%	KLP All Country World
KLP AksjeNorge Indeks	-3,28%	-3,27%	-0,01%	6,67%	6,58%	0,08%	0,19%	OSEBX
KLP AksjeNorge Indeks II	-3,29%	-3,27%	-0,02%	6,62%	6,58%	0,04%	0,19%	OSEBX
KLP AksjeEuropa Indeks I	-4,08%	-4,02%	-0,06%	10,28%	9,77%	0,51%	0,15%	KLP Europe
KLP AksjeEuropa Indeks II	-4,24%	-4,16%	-0,08%	11,91%	11,46%	0,44%	0,24%	KLP Europe valutasikret
KLP AksjeEuropa Indeks III	-4,09%	-4,02%	-0,07%	10,23%	9,77%	0,47%	0,15%	KLP Europe
KLP AksjeEuropa Indeks IV	-4,25%	-4,16%	-0,09%	11,86%	11,46%	0,39%	0,24%	KLP Europe valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks USD***	-6,48%	-6,44%	-0,04%	10,63%	10,63%	-0,01%	0,04%	KLP USA
KLP AksjeUSA Indeks II	-6,68%	-6,64%	-0,04%	9,68%	9,67%	0,01%	0,10%	KLP USA valutasikret
KLP AksjeUSA Indeks III	-5,33%	-5,29%	-0,04%	11,78%	11,84%	-0,07%	0,04%	KLP USA
KLP AksjeUSA Indeks IV	-6,68%	-6,64%	-0,04%	9,63%	9,67%	-0,03%	0,10%	KLP USA valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks I	-2,89%	-2,43%	-0,46%	7,14%	7,40%	-0,26%	0,20%	KLP Pacific
KLP AksjeAsia Indeks II	-5,28%	-4,95%	-0,32%	5,56%	5,93%	-0,37%	0,26%	KLP Pacific valutasikret
KLP AksjeAsia Indeks III	-2,90%	-2,43%	-0,47%	7,10%	7,40%	-0,30%	0,20%	KLP Pacific
KLP AksjeAsia Indeks IV	-5,29%	-4,95%	-0,34%	5,51%	5,93%	-0,42%	0,26%	KLP Pacific valutasikret
FONDSPAKKER								
KLP Nåtid	0,29%	0,41%	-0,12%	2,10%	2,04%	0,06%	0,09%	Kombinasjonsindeks
KLP Kort Horisont	-0,55%	-0,54%	-0,02%	3,34%	3,32%	0,02%	0,19%	Kombinasjonsindeks
KLP Lang Horisont	-2,53%	-2,74%	0,21%	6,26%	6,34%	-0,07%	0,57%	Kombinasjonsindeks
KLP Framtid	-4,39%	-4,81%	0,42%	9,04%	9,23%	-0,19%	0,89%	Kombinasjonsindeks
SPESIALFOND								
KLP Alfa Global Energi	0,78%	0,10%	0,68%	2,90%	0,46%	2,44%	6,84%	1 uke Nibor
KLP Alfa Global Rente	0,47%	0,10%	0,37%	1,92%	0,46%	1,46%	0,54%	1 uke Nibor

Avkastningsinformasjon pr. 31.05.2019 for KLP-fondene

	MV-vektet effektiv rente*	Lokal MV-vektet effektiv rente*	Lokal dur.vektet effektiv rente*	Mod. durasjon	Mod. kred. dur.
RENTEFOND					
KLP Pengemarked	1,47	1,47	1,59	0,16	0,69
KLP FRN	1,79	1,79	1,89	0,11	2,47
KLP Obligasjon 1 år	1,68	1,68	1,71	0,90	1,37
KLP Obligasjon 3 år	1,88	1,88	1,98	2,84	3,05
KLP Obligasjon 5 år	2,00	2,00	2,04	4,65	4,49
KLP Kort Stat	1,04	1,04	1,08	0,28	0,28
KLP Statsobligasjon	1,21	1,21	1,28	4,82	4,82
KLP Kredittobligasjon	2,00	2,00	2,10	2,20	3,06
KLP Obligasjon Global I	2,01	2,35	2,94	6,38	6,38
KLP Obligasjon Global II	1,93	2,27	2,86	6,40	6,40
KLP Nåtid	1,81	1,89	2,45	2,47	3,17

* Ved markedsverdivektet effektiv rente vektet de enkelte papirene i fondet på bakgrunn av hvor stor verdi de utgjør av totalen. Durasjonsvektet effektiv rente for en portefølje beregnes ved å vekte verdipapirenes effektive rente med dollardurasjon. Ved beregning av lokal effektiv rente er valutasikringskontrakter ekskludert fra beregningen. Effektiv rente vil kunne endres fra dag til dag, og er derfor ingen garanti for avkastningen i perioden den er beregnet for.

** Tracking error er ex-post, altså et historisk basert tall basert på 12 månedlige avkastninger i forhold til referanseindeks.

*** Avkastning for KLP AksjeUSA Indeks USD er oppgitt i amerikanske dollar.

**** The KLP World Index, the KLP USA Index, the KLP Europe Index, the KLP Pacific Index, the KLP Emerging Markets Index the KLP Small Cap index and the KLP All Country World Index are custom indices calculated by MSCI for, and as requested by, KLP. To calculate these indices MSCI starts with the MSCI World Index, the MSCI USA Index, the MSCI Europe Index, the MSCI Pacific Index, the MSCI Emerging Markets Index, the MSCI World Small Cap Index Developed Markets and the MSCI All Country World Index and then excludes those securities selected by KLP on a quarterly basis based on KLPs ethical investing screening criteria. MSCI has no role in developing, reviewing or approving KLP mutual funds' ethical investing criteria or the list of companies excluded from the MSCI World Index, the MSCI USA Index, the MSCI Europe Index, the MSCI Pacific Index, the MSCI Emerging Markets Index, the MSCI World Small Cap Index Developed Markets and the MSCI All Country World Index by

KLP to create the KLP World Index the KLP USA Index, the KLP Europe Index, the KLP Pacific Index, the KLP Emerging Markets Index, KLP Small Cap index and the KLP All Country World Index.

Source: MSCI. This information is for internal use only and may not be redistributed or used in connection with creating or offering any securities, financial products or indices. Neither MSCI nor any other third party involved in or related to compiling or creating the MSCI data (the "MSCI" Parties) makes any express or implied warranties or representations with respect to such data (or the results to be obtained by the use thereof), and the MSCI Parties hereby expressly disclaim all warranties of originality, accuracy, completeness, merchantability or fitness for a particular purpose with respect to such data. Without limiting any of the foregoing, in no event shall any of the MSCI Parties have any liability for any direct, indirect, special punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possible damages.

KILDE charts og «nøkkeltall indekser»: Bloomberg Finance LP

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn	Kurser pr. 31.05.19	Volum pr. 31.05.19	Forv. honorar	Minste- innskudd
		Millioner NOK	Prosent	Kroner
KLP Pengemarked	1005.2149	2 722	0,10	3000
KLP FRN	1053.0137	1 234	0,10	3000
KLP Obligasjon 1 år	1020.4715	1 093	0,10	3000
KLP Obligasjon 3 år	1037.6399	909	0,10	3000
KLP Obligasjon 5 år	1301.3155	1 013	0,10	3000
KLP Kort Stat	1004.9362	1 391	0,10	3000
KLP Statsobligasjon	1026.6853	6 328	0,10	3000
KLP Kredittobligasjon	1067.9065	2 104	0,10	3000
KLP Obligasjon Global I	1166.1568	52 191	0,12	10 mill
KLP Obligasjon Global II	1143.8167	587	0,20	3000
KLP AksjeNorge	6852.3573	6 491	0,75	3000
KLP AksjeNorden Indeks	4297.1593	3 296	0,20	3000
KLP AksjeGlobal LavBeta I	1980.3818	24 208	0,27	3000
KLP AksjeGlobal LavBeta II	1494.1029	138	0,30	3000
KLP AksjeGlobal Indeks I	3314.4125	18 334	0,10	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks II	2398.4976	20 925	0,13	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks III	2370.5275	1 145	0,25	1 mill
KLP AksjeGlobal Indeks IV	2146.3657	3 079	0,30	3000
KLP AksjeGlobal Indeks V	1355.9340	1 476	0,20	3000
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks I	1039.6548	3 342	0,25	10 mill
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks II	1038.0266	4 251	0,35	3000
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	1119.2233	580	0,32	3000
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	1066.9356	2 503	0,45	3000
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Flerfaktor	1117.2195	1 537	0,40	3000
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks I	1902.6532	9 887	0,18	10 mill
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks II	1857.1230	1 033	0,30	3000
KLP AksjeVerden Indeks	2969.4162	3 317	0,30	3000
KLP AksjeNorge Indeks	2635.1976	8 876	0,10	10 mill
KLP AksjeNorge Indeks II	2275.2382	2 172	0,20	3000
KLP AksjeEuropa Indeks I	1775.8234	1 840	0,10	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks II	1704.9880	894	0,13	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks III	1143.7657	718	0,20	3000
KLP AksjeEuropa Indeks IV	1231.7178	435	0,23	3000
KLP AksjeUSA Indeks USD	2928.9630	5 418	0,10	3 mill USD
KLP AksjeUSA Indeks II	2182.1672	645	0,13	10 mill
KLP AksjeUSA Indeks III	1390.6914	1 432	0,20	3000
KLP AksjeUSA Indeks IV	1272.3802	328	0,23	3000
KLP AksjeAsia Indeks I	1762.4531	628	0,10	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks II	1179.4201	293	0,13	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks III	1296.9428	323	0,20	3000
KLP AksjeAsia Indeks IV	1236.0148	111	0,23	3000
Spesialfondet KLP Alfa Global Energi	1124.2070	1 303	0,80*	5 mill
Spesialfondet KLP Alfa Global Rente	995.6921	1 367	0,80*	1 mill
KLP Nåtid	1004.7057	1 448	0,22	3000
KLP Kort Horisont	1024.3027	118	0,22	3000
KLP Lang Horisont	1676.8643	484	0,22	3000
KLP Framtid	1213.6702	3 048	0,22	3000
Totalvolum		206 998		

* + 10% av verdistigningen over referanserenten, hvis verdien overstiger tidligere høyeste verdi

Fondenes regler for innskudd og uttak

INNSKUDD

Ved tegning av andeler før kl. 13 gis det kurs i fondet samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia I, II, III og IV og KLP AksjeFremvoksende Markeder I og II der det gis neste virkedags kurs) under forutsetning av at betalingen er identifiserbar på fondets konto innen kl. 15 og at kunden har sendt inn nødvendig dokumentasjon og informasjon. Andre frister gjelder ved trekk eller kjøp bak «logg inn».

UTTAK

Ved melding før kl. 13 gis uttakskurs samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia I, II, III og IV og KLP AksjeFremvoksende Markeder I og II der det gis neste virkedags kurs). Penger vil normalt være på kundens bankkonto 3-4 virkedager etter at uttaket er registrert her. Ved nyttår kan det ta noen flere dager.

SVINGPRISING

Fondene bruker svingprising ved kjøp og salg av andeler. Les her for detaljer: <https://www.klp.no/sparing-og-fond/spar-i-fond/svingprising-i-klp-fondene-1.41101>

GENERELT

Alle oppgitte kurser og avkastningstall som publiseres, eller som kunden får oppgitt i sine rapporter, er fratrukket forvalterens honorar (nettoavkastning).

BEMERK

Fondenes gebyrer eller rammevilkår kan endres av forvalteren etter regler som fastlegges av Finanstilsynet. Andelseierne varsles om endringer ved brev forut for gjennomføringen. Det er ingen begrensning m.h.t. antall uttak fra noen av fondene.

Samtlige investeringer i KLP-fondene er gjort ihht KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Forbehold (disclaimer)

Denne rapporten baserer seg på kilder som av KLP Kapitalforvaltning vurderes som pålitelige. Det er imidlertid ikke mulig å garantere at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig. Uttalelsene i rapporten reflekterer KLP Kapitalforvaltnings oppfatning på det tidspunkt de ble utarbeidet, og vi forbeholder oss retten til å endre oppfatning uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. KLP Kapitalforvaltning påtar seg ikke ansvar for direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Historiske tall er ingen garanti for fremtidig